

UiO • University of Oslo

Marte Blikstad-Balas

Fagfornyelsen og ledelsens rolle

– noen mulige utfordringer for skoleledere

To ord om meg

Klasseromsforsker og
lærerutdanner

Ekspertgruppa om
eksamensordningen

Fagfornyelsen – tverrfaglig
gruppe + konsulent

UiO •

Idealet om den røde tråden

Overordnet del

Om faget

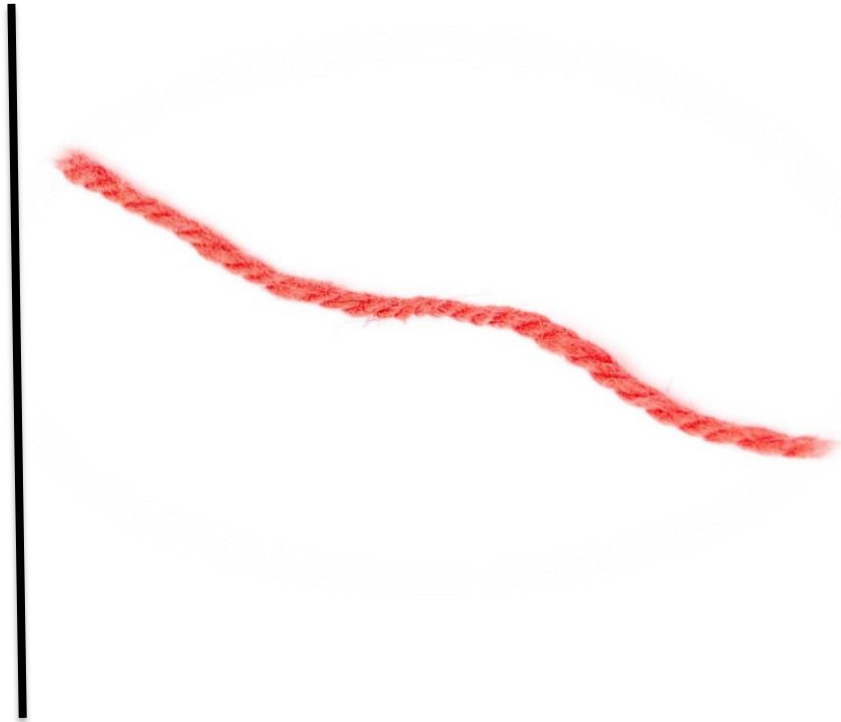
Verdier og prinsipper

Kjerneelementer

kompetansemål

Min største frykt

Kompetansemål
+ lærebokas tolkning av
kompetansemål

Kompetansebegrepet

 De ulike elementene i kompetansebegrepet
from Utdanningsdirektoratet

“Kompetanse er å tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner.

Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.”

04:28

CC

vimeo

Kunnskaper + ferdigheter

Samfunnsfag etter 4. trinn

- presentere menneskerettar og rettar barn har, og reflektere over kvifor desse rettane finst

Hvordan kan vi vite om eleven har både kunnskapene og ferdighetene beskrevet i dette ene kompetansemålet? (Hvilken kunnskap skal de ha, og hva skal de kunne bruke den til?)

- Hvor mye av vurderingen på din skole er i tråd med kompetanseforståelsen som ligger til grunn for fagfornyelsen?
- (Eller for å spørre mer direkte: hvor mye er enkle vurderinger av hva elevene husker av kunnskaper?)

Hvordan skal man bruke et kompetansemål?

- Hvis jeg skal planlegge undervisning til et bestemt kompetansemål, hva må jeg gjøre da?

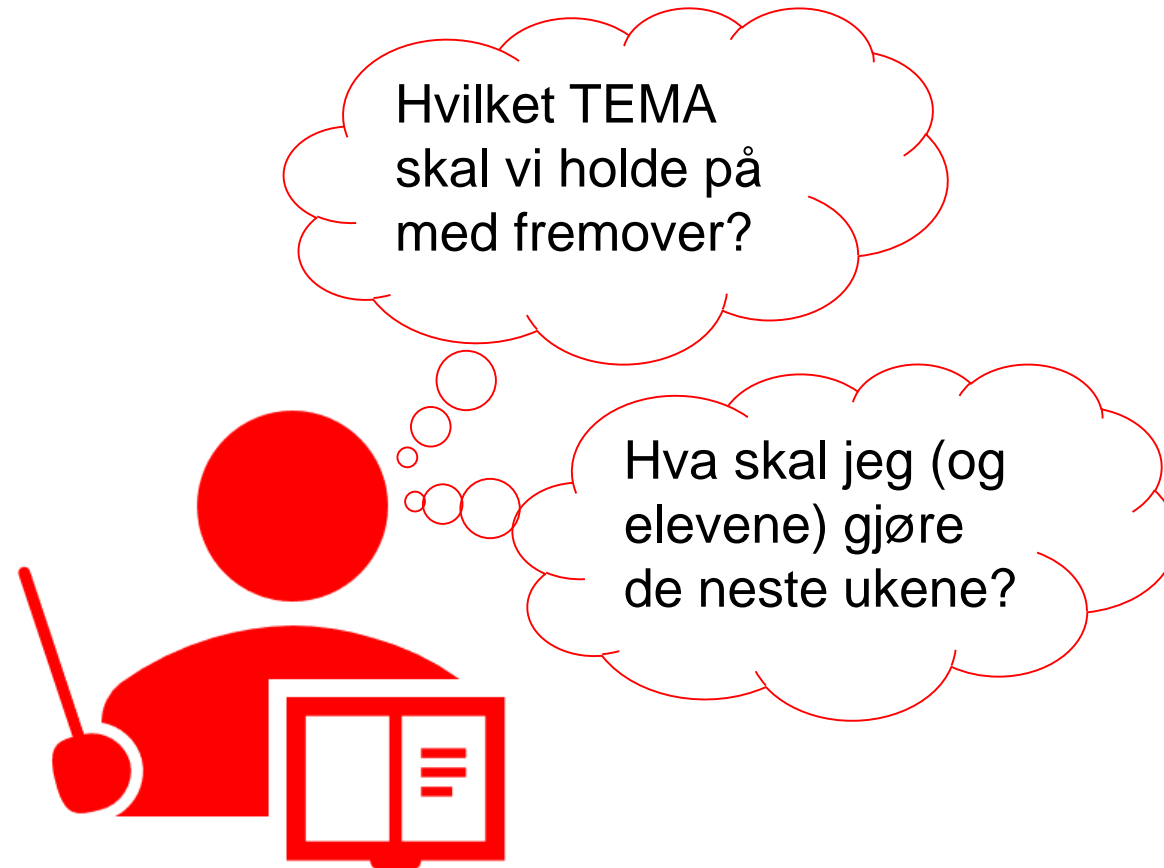
- utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter

- utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over

Å utforske handler om å oppleve og eksperimentere og kan ivareta nysgjerrighet og undring. Å utforske kan bety å sanse, søke, oppdage, observere og granske. I noen tilfeller betyr det å undersøke ulike sider av en sak gjennom åpen og kritisk drøfting. Å utforske kan også bety å teste eller prøve ut og evaluere arbeidsmetoder, produkter eller utstyr.

Å reflektere er å undersøke og tenke gjennom ulike sider ved egne eller andres handlinger, holdninger og ideer. Vi kan også reflektere over et saksforhold, praktiske aktiviteter eller egen læring. Refleksjon innebærer å prøve ut egne tanker og holdninger for å utvikle bedre innsikt og forståelse.

Ulike måter å planlegge på – alternativ 1

Ulike måter å planlegge på- alternativ 2

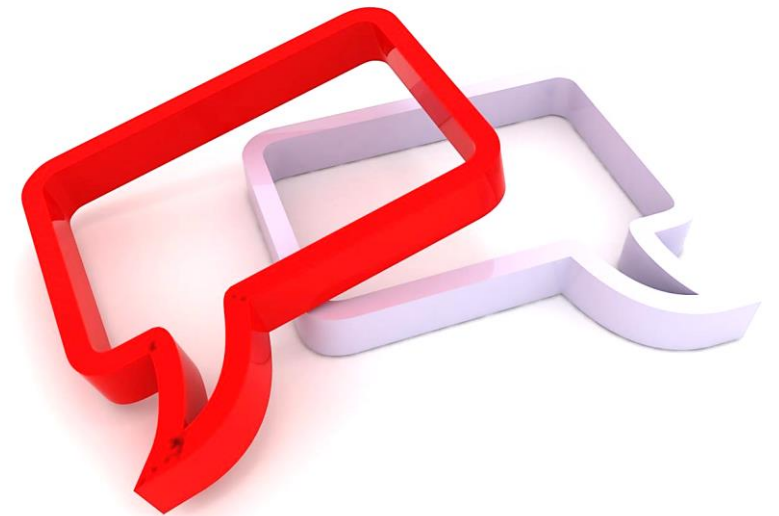
Hvilken kompetanse skal eleven vise?

Hva må elevene erfare, delta i, øve på, gjøre, etc – for å kunne vise denne kompetansen?
Hvordan bør de vise den?

Det store spørsmålet:

- Hvor mye kan dere som skoleledere mene om hvordan lærerne planlegger undervisning og tenker om undervisning – uten at det går på metodefriheten løs?

Store krav til metaperspektiv, lære å lære...

I den nye Overordnede delen av læreplanen er nettopp det å *lære å lære* viet et helt delkapittel (2.4) i delen om prinsipper for læring, utvikling og danning (Kap. 2) , fordi innsyn i egne læringsprosesser bidrar til selvstendighet og mestringsfølelse.

En åpenbar implikasjon: vi må bli skikkelig gode på å få frem overføringsverdien i det vi gjør – langt mer eksplisitt undervisning og tydeligere sammenhenger mellom timer, trinn og fag

Elevmedvirkning (del 1.6)

- «Elevene skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen, at de har reell innflytelse og at de kan påvirke det som angår dem»
- «...slike erfaringer har en verdi her og nå, og forbereder elevene på å bli bevisste samfunnsborgere»

De tverrfaglige temaene

- Demokrati og medborgerskap
- Folkehelse og livsmestring
- Bærekraftig utvikling

Hvor tverrfaglige skal de være i praksis på hver skole?

Hvordan skal dere lede...

Elevene

Lærerne

Foreldrene

... inn i de (fornyede) rollene de er tiltenkt i fagfornyelsen?

Ting lærerne med fordel kan utfordres på:

- Hva betyr det nye kompetansebegrepet for våre fag og vår undervisning?
- Hvor mye dybdelæring er det i fagene nå, hva kan vi gjøre for å få mer av det?
- Har vi praksiser på skolen som hindrer dybdelæring?
- Hvordan kan vi få elevene til å ta eierskap til egen læring?

Noen utfordringer til dere:

- Hvordan skal dere legge til rette for tolkningsfellesskap på skolene deres?
- Hva trenger lærerne å jobbe mer med for å kunne bruke det nye planverket godt?
- Hvilke endringer vil dere fremme og se etter, knyttet til for eksempel vurdering og tverrfaglighet?

Idealet om den røde tråden

